

læse har jo vist sig at have været rigtig, idet vi, efter at Sagen var bleven henvist til et Udvalg, ikke senere have hørt eller set Noget til den. Saa turde Omstændighederne maaske være Sagen noget gunstigere, og jeg skal derfor tillade mig nogle Bemærkninger. Om dette Forslag; saaledes som det nu foreligger, kan man vistnok i Almindelighed udtale den Dom, at det ikke indlader sig paa at bryde nye Baner, men indskrænker sig til at samle og samarbejde de mange overordentlige spredte Bestemmelser, vor Lovgivning indeholder om denne Materie, dog saaledes, at der paa mange Punkter gjøres Forandringer og Forbedringer. Saaledes var Sagens Ordning som bekendt ikke indstillet af Fattigkommissionen, den havde tværtimod forsøgt at bryde nye Baner; men jeg hører mig for de Grunde, som have bragt Regjeringen til for saa vidt at fravige Fattigkommissionens Indstilling. Som Kodifikation betragtet maa jeg meget rose det foreliggende Lovforslag, og jeg maa ligeledes erkjende, at der paa mange Punkter gjøres Forandringer i det Bestaaende, som ere gode. Jeg skal nævne nogle Exempler. Det er saaledes en Forbedring, naar efter § 11 Underholdningspenge til Børn eller Ægtefæller i Reglen ville blive afføede ved Evangsarbejde, og naar efter § 34 den almindelige Straf for Løsgængeri og Betleri ogsaa vil blive Evangsarbejde. Derimod vilde det vistnok være mindre heldigt, hvis Afsoning af Underholdningsbidrag ogsaa skulde kunne ske ved simpelt Fængsel, saaledes som man skulde synes ved at læse § 11 igjennem. Men jeg tror, at der her er indløbet en Ansigtslighed; thi, naar det hedder, at simpelt Fængsel skal anvendes, hvis en Evangsarbejdsanstalt ikke „haves til Raadighed“, er det vistnok overset, at efter § 35 vil en Evangsarbejdsanstalt altid have til Raadighed. Muligvis skal det citerede Udtryk i § 11 ikke betyde Andet end det Samme, som slaar i § 34, nemlig at det er under Forudsætning af, at der er Plads i Evangsarbejdsanstalten, og for saa vidt kan man ikke have Noget imod Indskrænkningen; men saa er Udtrykket ikke heldigt. Fremdeles billigere jeg de nye Bestemmelser i §§ 12 og 14, hvorefter der under visse Omstændigheder kan indføres en udvidet Forsørgelsespligt for visse Nærbeslægtede. Jeg har i min egen Praxis set Exempler paa, at Folk, som maa siges at være ret velstaaende, have overladt Underholdet af deres gamle Forældre til Fattigvæsenet, og jeg har derfor savnet en Bestemmelse af denne Art. Jeg veed vel, at der gjøres Indvendinger imod saadanne Bestemmelser, idet man synes, at der her ved røres for meget ved Familieforholdet, som ikke taaler en saadan Berøring. Men denne Indvending forstaar jeg ikke ganske, thi hvis man mener hermed, at Forholdet mellem disse Nærbeslægtede ikke derved bliver bedre, men snarere værre, saa har man ganske vist Ret; men det er heller ikke Bestemmelsens Hensigt at forbedre dette Forhold.

Hensigten er kun at forhindre den Ubillighed, at Kommuniens Statteydere skulle betale for Personers Underhold, som efter Naturen, Følelsen og Moralen burde paaligge en eller anden Nærbeslægtet, og denne Hensigt opnaaes ved Bestemmelsen. Maaske har man heller ikke rigtigt lagt Mærke til, at der ikke er Tale om at stifte nogen umiddelbar Ret og Pligt for den Paagjældende; men efter § 14 kan Fattigvæsenet kun holde sig til Vedkommende, efter at det har maattet overtage Forsørgelsen af hans nære Slægtninge, og med denne Indskrænkning kan jeg kun billige Forslaget. Jeg vil fremdeles nævne Slutningsbestemmelsen i § 24, hvorved et af de værste kommunale Kneb forhindres, samt § 25 om Ublendinge, hvorved en af de største Urimeligheder i den nu gjældende Forsørgelseslov bortfalder. Jeg vil fremdeles nævne § 58 om Hjemsendelse. De gamle Regler om Hjemsendelse i Loven af 1867 ere temmelig upraktiske, og de ere ikke blevne bedre ved den Fortolkning, som de ere blevne underkastede ved det Cirkulære, som senere er fremkommet. At væsentlige Ulemper alligevel ikke ere indtraadte, skyldes fornemmelig den Omstændighed, at man i Praxis ikke har fulgt disse Bestemmelser synderlig nøje, men Sagens Natur. Ved Forskrifterne i § 58 nærmer man sig nu den bestaaende Praxis, idet man navnlig lader Hjemsendelsen i de fleste Tilfælde være en Sag, der skal ligge i Politiets Haand, hvad der som oftest er det Bedste. Jeg maa ogsaa billige, at samme Paragraf, forsaavidt der er Tale om Hjemsendelse af Personer, som have begaaet andre Forbrydelser end Løsgængeri og Betleri, ikke fordele Udgifterne mellem de paagjældende Kommuner, men betragter dem som Delinkventudgifter. De Bestemmelser, der indholdes i det 9de Kapitel om fri Fattigunderstøttelse, maa jeg ligeledes billige. Jeg tror, at det er en rigtig og sund Tanke, der ligger til Grund for Loven af 8de Marts 1856 om de Fattiges Klasse, om hvilken Tanke ogsaa de senere saa hyppigt dannede frivillige Understøttelsesforeninger samle sig. Det er vistnok ad denne Vej, der skal kunne opnaaes en Indskrænkning af det tvungne Fattigvæsens Omraade; men de Ulemper, som disse Klasser og disse Foreninger paa mange Steder have maattet kæmpe imod, ere efter min Erfaring ikke Mangel paa personlige Kræfter, men fremfor Alt Mangel paa Midler, Mangel paa Penge. Det har Regjeringen havt et aabent Die for saa vel som Fattigkommissionen, og den har derfor søgt at skaffe Kassen Midler, saaledes som man kan se af Indholdet af § 75; men det forslaar meget lidt. En anden Vej, ad hvilken man paa mange Steder har søgt at skaffe Midler tilstede, har været den, at den almindelige Kommunkasse har givet de Fattiges Klasse eller slige Understøttelsesforeninger et Tilskud; men det anser jeg for en saare uheldig Udvei, og jeg er derfor enig i, at man maa gjøre Ende derpaa ved dette Lov-